

Основи естетичного виховання у ВУЗІ

О.В. Кір'янова

Харківська національна академія міського господарства

Загальноприйнята мета естетичного виховання – формування в особистості естетичного ставлення до навколишнього світу. Мету естетичного виховання студентів можна визначити як виховання особистості, що поєднує в собі високий професіоналізм і гуманізм, має сформовану естетичну свідомість і володіє способами естетичного освоєння світу.

Реалізація завдань та ідей естетичного виховання багато в чому залежить від принципів положень, що визначають організацію виховної роботи у вузі. Принципи естетичного виховання (як і виховання в цілому) включають вихідні положення, у яких викладено загальні вимоги до змісту, методів, організації виховного процесу. Розглядаючи найважливіші складові системи естетичного виховання студентів, науковці називають наступні принципи: загальність естетичного виховання і художньої освіти, комплексний підхід, естетична цілісність освітнього простору, єдність народності й полікультурності у вихованні, діалогічність, зв'язок між естетичною самореалізацією і формуванням світогляду, єдність сприйняття естетичного особистістю та її загального психічного розвитку.

Як відомо, основний інструмент виховної діяльності – метод. До методів естетичного виховання традиційно належить: ознайомлення й аналіз творів мистецтва, естетичних проявів у житті; організація та вирішення естетичних завдань; залучення до занять мистецтвом; переконання; показ позитивного прикладу; заохочення до естетичної діяльності та творчості.

Відповідно до методів виховання педагоги використовують найбільш ефективні у конкретних умовах форми роботи. Як правило, це лекції, практичні заняття, семінари, гуртки, екскурсії, диспути, вечори, колективні творчі справи, проекти, конкурси та ін.. Зазначені форми характерні не тільки для естетичного виховання, завдання ж вихователя – виявити і використати можливості, що дають дані види роботи, з метою розширення естетичного кругозору студентів, залучення їх до творчої діяльності, вирішення певних естетичних завдань. У процесі навчання студентів слід використовувати широкі можливості для естетичного виховання, які надають дисципліни гуманітарного циклу, – історія, культурологія, естетика, мовні дисципліни.

Одним із факторів естетичного впливу є і мова як безумовне втілення культурної своєрідності будь-якої нації. Слово – основний засіб спілкування, незалежно від джерела інформації. Естетичне виховання засобами мови – це виховання на почуттях, емоціях, це асоціативне виховання на відповідному дидактичному мовному матеріалі на основі художнього тексту, що є найглибшим джерелом збагачення словникового запасу особистості, культури її мови.

Форми і методи естетичного виховання можуть бути різними, та їх ефективність залежить від безперервності процесу естетичного виховання і самовиховання. Результат дієвості такого виховання виявляється в естетичній вихованості гармонійно розвиненої особистості: у виникненні й формуванні творчої індивідуальності, естетичного ставлення до мистецтва, до самого себе, своєї поведінки, до людей і стосунків між ними, до природи і праці.

Естетичне виховання молоді має бути системним і цілісним, організованим з урахуванням вікових, психологічних і соціальних особливостей студентів, націленим на формування у них смаків, ідеалів, естетичних знань, на вміння формулювати самостійні висновки і судження, на розвиток творчих здібностей і прагнення до постійного самовдосконалення.